

2^ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΘΑΛΑΣΣΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ “ ΠΟΣΕΙΔΩΝΙΑ 2013 ”

ΑΘΗΝΑ 28 ΜΑΪΟΥ 2013

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΙΜΑΝΙΑ - ΕΛΚΥΣΤΙΚΟΙ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΙ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑΣ

Κυρίες και Κύριοι,

Η περιοχή της Μεσογείου, αποτελεί αυτή την στιγμή τον δεύτερο σημαντικότερο προορισμό κρουαζιέρας στον κόσμο με αυξητική τάση τα τελευταία χρόνια. Η επέκταση της βιομηχανίας της κρουαζιέρας στην Μεσόγειο οφείλεται σε διάφορους παράγοντες. Πρώτον, η ανάπτυξη της κρουαζιέρας υποστηρίζεται από την ποικιλομορφία της περιοχής της Μεσογείου σε ενδιαφέροντες προορισμούς και την πυκνότητα του δικτύου λιμένων το οποίο επιτρέπει την ανάπτυξη καινοτόμων διαδρόμων κρουαζιέρας σε σχετικά μικρό χώρο και χρόνο. Δεύτερον, στην περιοχή της Μεσογείου υπήρξαν σοβαρές βελτιώσεις σε θέματα λιμενικών υποδομών και ασφάλειας. Τρίτον, η παγκόσμια βιομηχανία της κρουαζιέρας αναζητεί μεγαλύτερη χρονική διάρκεια σε αυτή την δραστηριότητα, μια δυνατότητα που προσφέρεται στην περιοχή της Μεσογείου λόγω κλιματολογικών συνθηκών.

Η Ελλάδα, τόσο η ενδοχώρα όσο και τα νησιά της, αποτελούν πόλο έλξης των επιβατών κρουαζιέρας που επιλέγουν την Ανατολική Μεσόγειο ως τόπο προορισμού τους και αναδεικνύουν την Χώρα μας σε ένα ισχυρό brand name της κρουαζιέρας. Αποτέλεσμα αυτού είναι ότι τα Ελληνικά λιμάνια βρίσκονται στην κορυφή επισκεψιμότητας μεταξύ των λιμανιών της Μεσογείου (Πειραιάς, Σαντορίνη, Μύκονος, Ηράκλειο, Κέρκυρα, Κατάκολο, Ρόδος και Πάτμος).

Τα λιμάνια της χώρας μας, σαν φυσικός αποδέκτης αλλά και μέσο προσφοράς λιμενικών υπηρεσιών προς τα κρουαζιερόπλοια και τους επιβάτες κρουαζιέρας, αποτελούν ένα σημαντικό μέρος της αλυσίδας μίας επιτυχημένης κρουαζιέρας που αποτελείται από τρία σημεία αναφοράς (κρουαζιερόπλοιο – λιμάνι εξυπηρέτησης κρουαζιέρας – προορισμός κρουαζιέρας).

Η Ένωση Λιμένων Ελλάδος (Ε.ΛΙΜ.Ε), είναι ο συλλογικός εκφραστής όλων των Ελληνικών Λιμενικών Οργανισμών που ανεξάρτητα της νομικής τους μορφής έχουν ενταχθεί στο δίκτυο

των μελών της. Έχει σαν κύριο αντικείμενό της την αντιμετώπιση και προώθηση όλων των κοινών θεμάτων που αφορούν τα Ελληνικά λιμάνια – μέλη της, μέσα στο πλαίσιο της Ελληνικής, Ευρωπαϊκής και Διεθνούς Λιμενικής βιομηχανίας.

Προτεραιότητα δόθηκε στην προσπάθειά μας να ενοποιήσουμε τις κοινές δράσεις και πρωτοβουλίες των κύριων λιμανιών προορισμού κρουαζιέρας - μελών της Ένωσης, με συγκεκριμένες δράσεις προς αυτό τον σκοπό.

Μέσα σε αυτά τα πλαίσια, αναλάβαμε την πρωτοβουλία να αναπτύξουμε τον διάλογο, τις προτάσεις και τις κοινές δράσεις που αφορούν ένα δυναμικά αναπτυσσόμενο κλάδο της τουριστικής μας βιομηχανίας, αυτόν της κρουαζιέρας σε σχέση με τα Ελληνικά λιμάνια και δημιουργήσαμε το δίκτυο των κυριότερων Ελληνικών λιμανιών προορισμού κρουαζιέρας, ενταγμένα μέσα στην “ **Επιτροπή Λιμένων Κρουαζιέρας** ” και κάτω από τον διακριτικό τίτλο “ **Greek Cruise** “. Η πρωτοβουλία αυτή, είχε σαν στόχο να εντάξει στο δίκτυο της ΕΛΙΜΕ όλα τα λιμάνια προορισμού κρουαζιέρας, είτε αυτά ήταν μέσα στα ιδρυτικά της μέλη είτε εντάχθηκαν σε δεύτερο χρόνο, δίνοντας στην ΕΛΙΜΕ την ευκαιρία να διαθέτει αυτή την στιγμή ένα δίκτυο μελών που αποτελείται από τα Είκοσι (20) πρώτα λιμάνια προορισμού κρουαζιέρας της Χώρας μας.

Οι παράμετροι μιας επιτυχημένης κρουαζιέρας προσδιορίζονται από ένα σύνολο παραγόντων, που μπορούν να συνοψισθούν ως κυριότεροι οι παρακάτω:-

- Η εμπορική ελκυστικότητα του προορισμού
- Το φιλικό περιβάλλον του προορισμού προς την κρουαζιέρα
- Η ανταγωνιστικότητα του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος
- Το επιχειρησιακό επίπεδο υποδοχής πλοίων και επιβατών και φυσικά
- Η Οικονομική απόδοση

Είναι επομένως αυτονόητο ότι τα λιμάνια υποδοχής κρουαζιέρας, σαν κυρίαρχος κρίκος σε αυτήν την αλυσίδα, επηρεάζουν άμεσα με την λειτουργία τους το επίπεδο των προαναφερόμενων παραγόντων του προσδιορισμού ενός επιτυχημένου προγραμματισμού και διοργάνωσης κρουαζιέρας.

Όσο αφορά τα λιμάνια υποδοχής της κρουαζιέρας, όλοι αυτοί οι παράγοντες επηρεάζονται τόσο από ενδογενείς παράγοντες που προκύπτουν από την επιχειρησιακή λειτουργία τους, όσο και από εξωγενείς παράγοντες που δημιουργούνται από άλλα κέντρα

λειτουργίας που δρουν έξω από το λιμάνι, είναι όμως η λειτουργία τους άμεσα συνδεδεμένη με τις λιμενικές λειτουργίες.

Προσπαθώντας να κάνουμε πιο κατανοητό τον διαχωρισμό αυτό μπορούμε να αναφέρουμε τις επί μέρους δραστηριότητες που επηρεάζουν την λειτουργία του λιμανιού σε σχέση με την υποδοχή της κρουαζιέρας και έχουν εντοπισθεί σχεδόν από την λειτουργία της μεγάλης πλειοψηφίας των λιμένων – μελών της ΕΛΙΜΕ.

A. ΕΞΩΓΕΝΕΙΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ

1.- Δημόσια Διοίκηση – Λιμενική Διακυβέρνηση

Η Επιχειρησιακή λειτουργία των λιμανιών και ειδικότερα η εξυπηρέτηση της κρουαζιέρας απαιτεί ευελιξία και γρήγορες διαδικασίες, οι οποίες όμως επηρεάζεται άμεσα από την λειτουργία άλλων υπηρεσιών κυρίως του Δημόσιου Τομέα (Τελωνεία, Έλεγχος διαβατηρίων κ.ά). Οι πιθανές εμπλοκές από γραφειοκρατικές διαδικασίες ή ελλείψεις στην διάθεση επαρκούς προσωπικού εμποδίζουν κατ'επέκταση και τις λιμενικές λειτουργίες εξυπηρέτησης.

Επίσης, το πλαίσιο Λιμενικής Διακυβέρνησης πού ίσχυε την περασμένη δεκαετία, παρόλη την προσπάθεια εκσυγχρονισμού του, συνέχιζε να δημιουργεί εμπλοκές στην εύρυθμη λειτουργία των λιμανιών, σημαντικού προορισμού κρουαζιέρας, λόγω του πολυκερματισμού και της σύγχυσης που δημιουργούσαν τα διαφορετικά διοικητικά μοντέλα (Λιμάνια Ανώνυμες Εταιρείες, Κρατικά Λιμενικά Ταμεία, Δημοτικά Λιμενικά Ταμεία).

Πιστεύουμε ότι ο νέος νόμος 4150/2013, που ψηφίστηκε από το Ελληνικό Κοινοβούλιο μόλις μερικές ημέρες πριν, δίνει δυνατότητες εξέλιξης και εφαρμογής ενός άλλου πιο σύγχρονου μοντέλου Λιμενικής διακυβέρνησης, υποβοηθώντας την λειτουργία περισσότερων Λιμένων ως Ανώνυμες Εταιρείες.

2.- Ελκυστικότητα ενδοχώρας και Συνεργασία Τοπικών παραγόντων

Ο πέραν του λιμανιού χώρος είναι σημαντικός και για να θεωρηθεί ένα λιμάνι σαν ελκυστικός προορισμός κρουαζιέρας. Το ενδιαφέρον της ενδοχώρας από άποψη φυσικής ομορφιάς ή αρχαιολογικού ενδιαφέροντος, συνοδευόμενο από την συνεργασία όλων των τοπικών φορέων μεταξύ τους και με το λιμάνι είναι απαραίτητα συστατικά για αυτό να ώστε να ενταχθεί σαν σταθμός στον χάρτη της κρουαζιέρας, πολλές φορές ανεξάρτητα και από τις δικές του δυνατότητες εξυπηρέτησης από πλευράς υποδομών (παραδείγματα λιμανιών Σαντορίνης ή Κατάκολου). Ειδικότερα οι τοπικοί παράγοντες θα πρέπει να συντονίσουν τις προσπάθειές τους με το λιμάνι για το γενικότερο όφελος.

3.- Οικονομική ελκυστικότητα

Αφορά τους εξωγενείς παράγοντες διαμόρφωσης των τιμών που επηρεάζουν τις προσεγγίσεις κρουαζιερόπλοιων ή την εξυπηρέτηση επιβατών κρουαζιέρας και δεν επιβάλλονται από τα λιμάνια τα ίδια. Είναι αυτονόητο ότι η προσέλκυση πλοίων και επιβατών επιβάλλει την επιβολή ανταγωνιστικού οικονομικού περιβάλλοντος από όλους τους εμπλεκόμενους.

B. ΕΝΔΟΓΕΝΕΙΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ

1.- Λιμενικές υπηρεσίες

Το μοντέλο Λιμενικής διακυβέρνησης που επηρεάζει την ποιότητα και αποδοτικότητα των λιμενικών υπηρεσιών αναφέρθηκε σε προηγούμενο σημείο. Υπάρχουν όμως λειτουργίες που απορρέουν από την ίδια την λειτουργία του λιμανιού και μπορούν να βελτιωθούν μέσα στο υπάρχον πλαίσιο και με τις υπάρχουσες δυνατότητες σε ανθρώπους και μέσα ώστε να διευκολυνθεί η προσέλκυση κρουαζιερόπλοιων στο λιμάνι. Είναι απλές καθημερινές ενέργειες που μπορούν να κάνουν την διαφορά και εξαρτώνται από την διάθεση, την οργάνωση και την σωστή διάταξη των διαθέσιμων πόρων.

2.- Λιμενικές Υποδομές και Ανωδομές

Δυστυχώς ο σχεδιασμός, η χρηματοδότηση και η κατασκευή λιμενικών υποδομών είναι διαδικασίες πολύπλοκες και ως εκ τούτου χρονοβόρες, αφού υλοποιούνται σε εξωλιμενικά κέντρα αποφάσεων. Ακόμη όμως και μέσα σε αυτό το διαμορφωμένο πλαίσιο, υπάρχουν μικρά ή μεσαίου μεγέθους λιμενικά έργα σε υποδομές και ανωδομές που μπορούν με τους διαθέσιμους πόρους να βελτιωθούν ή να δημιουργηθούν για την διευκόλυνση της κρουαζιέρας.

3.- Λιμενική πολιτική τιμών

Οι Διοικήσεις των λιμανιών και ειδικά αυτών που διαθέτουν μία περισσότερη ευελιξία στην διαμόρφωση τιμών, όπως οι Ανώνυμες Εταιρείες, πρέπει να διαμορφώσουν σε συνεργασία με τους πελάτες κρουαζιέρας ελκυστικές - ανταγωνιστικές πολιτικές προσέλκυσής τους με ανάλογες χρεώσεις ή παροχής προσφορών.

Ο ρόλος της ΕΛΙΜΕ και της Επιτροπής Κρουαζιέρας είναι ακριβώς αυτός. Να συντονίσει και να βοηθήσει τα λιμάνια προορισμού κρουαζιέρας – μέλη της στην βελτίωση ή ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων που απορρέουν από τους ενδολιμενικούς παράγοντες στην κοινή μας προσπάθεια για την ανάπτυξη της κρουαζιέρας.